

**TURUN
YLIOPISTO**

**Turvattomien kiintymyssuhdetyylien yhteys
parisuhdetyytyväisyyteen aikuisiällä**

Sonja Ahlqvist & Taru Pohjola

Kandidaatintutkielma

Ohjaaja: Johanna Kaakinen

Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta,

Psykologian ja logopedian laitos, Psykologia

22.5.2025

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin
OriginalityCheck -järjestelmällä.

TURUN YLIOPISTO

Psykologian ja logopedian laitos

AHLQVIST, SONJA & POHJOLA, TARU:

Turvattomien kiintymyssuhdetyyliin yhteys parisuhdetyytyväisyyteen aikuisiällä

Kandidaatintutkielma, 29 sivua, 1 liite

Psykologia

Toukokuu 2025

Kiintymyssuhteet syntyvät varhaisessa vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa ja niiden on havaittu vaikuttavan yleiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin myös aikuisiällä. Aiempien tutkimusten perusteella tiedetään, että kiintymyssuhteilla on yhteys myös parisuhdetyytyväisyyteen. Aiemmissä tutkimuksissa on oltu erityisen kiinnostuneita turvattomien kiintymyssuhdetyyliin vaikutuksesta parisuhdetyytyväisyyteen. Turvattomiin kiintymyssuhdetyyliin lukeutuu ahdistunut ja välttelevä kiintymyssuhde, jotka molemmat ovat yhteydessä matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen.

Aiheesta on tehty kattava meta-analyysi vuonna 2019 – kuitenkin sen jälkeen on julkaistu paljon uutta tutkimusta aiheeseen liittyen. Tämän systemaattisen katsauksen tarkoituksena olikin koota uusimmat aiheesta tehdyt tutkimukset ja selvittää toistuuko sama tutkimustulos uudemmissakin tutkimuksissa. Systemaattisen katsauksen kirjallisuushaun suoritettiin PsycArticles, PubMed ja PsycInfo - tietokantoihin. Yhteensä tietokantahaun tuloksena saatiin 329 artikkelia, jotka vietiin Rayyaan – ohjelmaan, ja joista poistettiin yhteensä 63 kaksoiskappaletta. Kävimme kahden toisistaan riippumattoman arvioijan toimesta artikkelit läpi sokkoutetusti poissulku- ja sisäänottokriteerit huomioiden. Lopulliseen katsaukseen artikkeleita otettiin mukaan 14.

Systemaattisen katsauksemme tulokset kiintymyssuhteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteydestä olivat yhteneväisiä aikaisempien katsausten kanssa. Välttelevä ja ahdistunut kiintymyssuhdetyyli olivat yhteydessä huonompaan parisuhdetyytyväisyyteen. Yhteensä 12 tutkimuksessa havaittiin yhteys ahdistuneen tyylin ja parisuhdetyytyväisyyden välillä: mitä ahdistuneempi kiintymyssuhdetyyli, sitä heikompaa oli parisuhdetyytyväisyys. Välttelevän kiintymyssuhdetyyliin osalta 13 tutkimuksessa havaittiin vastaavanlainen yhteys, eli mitä välttelevämpi kiintymyssuhdetyyli, sitä heikompaa oli parisuhdetyytyväisyys.

Parisuhdetyytyväisyyden keskeinen vaikutus yleiseen hyvinvointiin ja onnellisuuteen korostaa kiintymyssuhdetyyliä ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyden merkitystä. Lisätutkimusta erilaisilla otoksilla ja laajemmilla tutkimuskysymyksillä voitaisiin hyödyntää pariterapian kehittämisessä ja parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttavien tekijöiden laajemmassa ymmärtämisessä.

Avainsanat: parisuhdetyytyväisyys, parisuhde, kiintymyssuhde, kiintymyssuhdetyylit, ahdistunut kiintymyssuhdetyyli, välttelevä kiintymyssuhdetyyli

Sisällysluettelo

1. Johdanto	5
1.1. Romanttiset kiintymyssuhteet aikuisiällä.....	5
1.2. Parisuhdetyytyväisyys.....	7
1.3. Tutkimuskysymys ja hypoteesi.....	8
2. Menetelmät	9
3. Tulokset	11
3.1. Tutkimusten kuvailu.....	11
3.2. Katsaukseen sisällytetyissä tutkimuksissa käytetyt arviointimittarit.....	15
3.2.1 Kiintymyssuhdemittarit.....	15
3.2.2 Parisuhdetyytyväisyysmittarit.....	16
3.3. Kiintymyssuhdetyyliin ja parisuhdetyytyväisyyden yhteys.....	18
3.3.1. Ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin yhteys parisuhdetyytyväisyyteen.....	18
4. Pohdinta	24
4.1. Kiintymyssuhdetyyliin ja parisuhdetyytyväisyyteen.....	24
4.2. Vahvuudet ja rajoitukset.....	26
4.3. Yhteenveto.....	29
Liitteet	30
Lähteet	31

1. Johdanto

Kiintymyssuhdeteorian mukaan varhainen kiintymyssuhde huoltajaan luo pohjan myöhemmille vuorovaikutussuhteille. Muodostuneiden kiintymyssuhdetaipumusten tiedetään vaikuttavan aikuisiällä esimerkiksi parisuhteen sisäiseen kommunikointiin ja tyytyväisyyteen (Zhang ym., 2022). Kiintymyssuhdeteoriassa erotellaan kiintymyssuhteet turvallisiin ja turvattomiin tyyliin, ja turvattomat edelleen ahdistuneeseen, välttelevään tai jäsentymättömään alatyypin (Fraley, 2019). Kun tarkastellaan kiintymyssuhdetyylin jatkumoa aikuisiällä, tyypillisesti tehdään jaottelu turvattoman kiintymyssuhteen sisällä ahdistuneeseen ja välttelevään tyyliin (Zhang ym., 2022).

Kiintymyssuhteiden tiedetään siis vaikuttavan aikuisuuden ihmissuhteisiin, ja erityisesti parisuhteisiin, jotka lukeutuvat aikuisiän keskeisimpiin ihmissuhteisiin. Toimivat sosiaaliset suhteet ovat avainasemassa onnellisuuden kokemukseen (Diener & Seligman, 2002) ja suurempi tyytyväisyys erityisesti romanttisissa suhteissa on yhteydessä parempaan subjektiiviseen hyvinvointiin (Londero-Santos ym., 2021).

Koska kiintymyssuhdetyylit vaikuttavat merkittävästi ihmisten sosiaalisiin suhteisiin ja parisuhdetyytyväisyys arkipäiväiseen hyvinvointiin, on näiden välisten yhteyksien tutkiminen tärkeää. Aiemmin aiheesta tehdyssä meta-analyysissä ahdistunut ja välttelevä kiintymyssuhdetyyli olivat yhteydessä heikompaan parisuhdetyytyväisyyteen (Candel & Turliuc, 2019). Tämä katsaus pyrkii kokoamaan uusimpia tutkimustuloksia selvittääkseen, onko ilmiö pysynyt samankaltaisena, eli onko aikuisiän kiintymyssuhteilla yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen myös uudemmissa tutkimuksissa.

1.1. Romanttiset kiintymyssuhteet aikuisiällä

Kiintymyssuhteilla viitataan varhaisessa vuorovaikutuksessa lapsen ja huoltajan välille muodostuvaan vuorovaikutussuhteeseen (Fraley, 2019). Alkuperäistä kiintymyssuhdeteoriaa ovat luoneet John Bowlby ja Mary Ainsworth, jotka keskittyivät teoriassaan erityisesti lasten kiintymyssuhteisiin. Lasten kiintymyssuhdetyylit jaotellaan tyypillisesti kolmeen pääryhmään: turvallisesti, ahdistuneesti ja välttelevästi kiintyneet. Kiintymyssuhteiden ajatellaan syntyvän sen perusteella, miten hoivaaja reagoi lapsen tarpeisiin ja tunteisiin. Kiintymyssuhde luo pohjaa sille, miten lapsi tulkitsee ihmissuhteitaan ja toimii vuorovaikutuksessa. Muodostunut kiintymyssuhde toimii siis pohjana omille tulkinnoille muista ihmisistä ja ympäristöstä (Zhang ym., 2022).

Tässä tutkimuksessa emme ole kuitenkaan kiinnostuneita niinkään lasten ja huoltajien välisistä suhteista, vaan siitä miten kiintymyssuhteet näkyvät aikuisiällä, erityisesti parisuhteen osapuolilla. Aikaisempien tutkimusten perusteella on näyttöä siitä, että kiintymyssuhteilla on yhteys aikuisiän romanttisiin suhteisiin (Candel & Turliuc, 2019; Zhang ym., 2022).

Aikuisiällä parisuhteiden yhteydessä kiintymyssuhteista käytetään usein nimitystä romanttinen kiintymyssuhde (Fraley & Shaver, 2000). Tällä viitataan kiintymyssuhteeseen, joka liittyy nimenomaan romanttisiin ihmissuhteisiin. Aikuisiän kiintymyssuhteen takana kuitenkin ajatellaan olevan lapsuusiässä kehittynyt kiintymyssuhde huoltajaan (Zhang ym., 2022; Hazan & Shaver, 2007; Fraley & Shaver, 2000). Aikuisiän turvattomat kiintymyssuhdetapumukset jaotellaan useimmiten kahteen tyyppiin: *välttelevä kiintymyssuhde* (engl. attachment avoidance) ja *ahdistunut kiintymyssuhde* (engl. attachment anxiety), jotka pohjaavat lapsuusiässä syntyneisiin kiintymyssuhteisiin (Zhang ym., 2022). Tiukan luokittelun ja kategorisoinnin sijaan aikuisiän kiintymyssuhdetyyppisiä kuvataan usein piirteinä, jotka sijoittuvat jatkumolle.

Turvallisesti kiintyneet ihmiset pitävät tyypillisesti muita ihmisiä, erityisesti kumppaneitaan, luotettavina ja luottamuksensa arvoisina sekä ylipäättään hyvántahtoisina (Simpson, 1990). Heille on lähtökohtaisesti suhteellisen helppoa muodostaa läheisiä ihmissuhteita muiden ihmisten kanssa. Heille ei myöskään aiheuta ahdistusta tukeutua kumppaniinsa, eivätkä he koe suurta huolta siitä, että heidän kumppaninsa hylkäsivät heidät.

Välttelevää kiintymyssuhdetta kuvaa henkilön läheisyyden pelko ja ylimitoitettu itsenäisyyden tarve, epäluottamus sekä välinpitämättömyys omaa kumppania kohtaan (Candel & Turliuc, 2019; Zhang ym., 2022). Välttelevästi kiintyneet henkilöt pelkäävät muodostaa läheisiä ihmissuhteita ja ovat emotionaalisesti epävakaampia (Hazan & Shaver, 2017). Läheiset ihmissuhteet voivat olla haastavia heille, sillä he kärsivät usein luottamuksen puutteesta sekä ahdistuvat, kun vaikuttaa siltä, että joku on pääsemässä emotionaalisesti liian lähelle (Simpson, 1990). Heille ei myöskään ole luontaista tukeutua muihin vastoinkäymisiä kohdatessa.

Ahdistunutta kiintymyssuhdetta puolestaan kuvaa henkilön torjutuksi tulemisen ja hylkäämisen pelko, eli jätetyksi tuleminen parisuhteessa sekä liiallinen muilta saatavan hyväksynnän tarve (Simpson, 1990). Tämä voi näkyä ihmissuhteissa ylimitoitettuna hyväksynnän hakemisena, joka puolestaan voi johtaa konflikteihin ihmissuhteissa (Campbell ym., 2005). Ahdistuneesti kiintyneet henkilöt myös pitävät muita ihmisiä täysin epäluotettavina eivätkä usko muiden haluun tai kykyyn sitoutua parisuhteisiin (Simpson, 1990). He kokevat usein, etteivät muut ihmiset ole halukkaita

lähentymään heidän kanssaan niin paljon kuin he toivoisivat. Tämän lisäksi heitä painaa usein pelko siitä, että heidän kumppaninsa lähtevät tai eivät oikeasti rakasta heitä.

Kiintymyssuhteiden erilaiset ilmenemät romanttisissa suhteissa vaikuttavat useisiin parisuhteisiin liittyviin tekijöihin. Kiintymyssuhteiden tiedetään vaikuttavan esimerkiksi kumppaneiden väliseen kommunikointiin sekä parisuhdetyytyväisyyteen (Zhang ym., 2022). Erot kiintymyssuhdetyyleissä tulevat näkyviin erityisesti tilanteissa, joissa ihmiset tarvitsevat muilta tukea tai lohtua (Candel & Turliuc, 2019).

Turvallisesti kiintyneet tukeutuvat herkemmin *kiintymyssuhteen kohteeseensa* (engl. attachment figure), silloin kun he kokevat tarvitsevansa tukea tai lohtua. Henkilöillä, joilla on taipumusta välttelevään kiintymyssuhteeseen, on puolestaan taipumusta käyttäytyä eri tavalla tilanteissa, joissa he tarvitsevat muita ihmisiä. Tyypillistä on, että he eivät hae tarvittavaa läheisyyttä tai apua kiintymyssuhteen kohteilta. Ahdistuneesti kiintyneet henkilöt ovat taipuvaisia ylimitoittamaan kaikki mahdolliset merkit kiintymyssuhteidensa kohteidensa vastaamattomuudesta ja pysyttelemään tiiviisti mahdollisimman paljon heidän läheisyydessään.

Turvattomasti kiintyneet henkilöt raportoivat enemmän kielteisiä tunteita parisuhteessa ja vähemmän positiivisia tunnekokemuksia (Simpson, 1990). Myös parisuhteen yleinen hyvinvointi sekä parisuhdetyytyväisyys voivat kärsiä, kun parisuhteen osapuolet ovat turvattomasti kiintyneitä (Candel & Turliuc, 2019). Kiintymyssuhdetyyppien vaikutus romanttisiin suhteisiin näkyy myös avioerotilastoissa. Turvattomasti kiintyneistä ihmisistä isompi prosentti on eronnut kuin turvallisesti kiintyneistä (Hazan & Shaver, 2017).

1.2. Parisuhdetyytyväisyys

Toimivat ja hyvät sosiaaliset suhteet, mukaan lukien romanttiset suhteet, ovat yhteydessä suurempaan koettuun onnellisuuteen (Diener & Seligman, 2002). Parisuhde on aikuisuudessa monen keskeisin sosiaalinen suhde, joten tyytymättömyys parisuhteessa voi vaikuttaa hyvinvointiin laajasti. Onkin havaittu, että tyytyväisyys romanttisissa suhteissa on yksi tärkeimmistä subjektiivisen hyvinvoinnin tekijöistä (Londero-Santos ym., 2021). Parisuhdetyytyväisyyden laaja vaikutus onnellisuuteen ja hyvinvointiin tekee siitä tärkeän ja keskeisen tutkimusaiheen.

Parisuhdetyytyväisyys tarkoittaa suhteen osapuolten subjektiivista arviota suhteesta ja siihen läheisesti liittyvistä ilmiöistä ja ominaisuuksista, jotka sisältävät esimerkiksi tunteet, ajatukset ja

käyttäytymisen (Fincham & Rogge, 2010; Hendrick, 1988). Parisuhdetyytyväisyyden arviointia ei siis tule sekoittaa sen lähi-ilmioihin, kuten esimerkiksi parisuhteen kestoon tai vakauteen.

Parisuhdetyytyväisyyden määrittely ei kuitenkaan ole yksinkertaista, sillä sille löytyy useampia vastineita, kuten *avioliiton sisäinen tyytyväisyys* (engl. marital satisfaction), *avioliiton sisäinen mukautuminen* (engl. marital adjustment), *parisuhteen onnellisuus* (engl. relationship happiness) tai *parisuhteen laatu* (engl. relationship quality). Määrittely on haastavaa myös siksi, että osa tutkijoista on käyttänyt kyseisiä käsitteitä täysin synonyymeinä, kun taas osa tutkijoista katsoo niiden tarkoittavan ja mittaavan ainakin osittain eri asioita (Fincham & Beach, 2018; Funk & Rogge, 2007). Tästä syystä rajasimme katsauksestamme pois tutkimukset, joissa keskityttiin mittaamaan esimerkiksi avioliiton sisäistä mukautumista, sillä tutkimuksesta ja tutkijoista hieman riippuen, niissä on voitu mitata eri ilmiötä.

Tässä katsauksessa käytämme termiä *parisuhdetyytyväisyys* kuvaamaan tyytyväisyyttä romanttisissa suhteissa, ja viittaamme sillä yhtäaikaaisesti niin aviossa kuin ei-aviossa oleviin pariskuntiin ja -suhteisiin. Tutkimuskysymyksemme kannalta ei ole olennaista käsitellä erillään aviossa ja ei-aviossa olevien pariskuntien suhdetyytyväisyyttä.

1.3. Tutkimuskysymys ja hypoteesi

Tutkimuskysymyksemme oli: Onko ahdistuneella tai välttelevällä kiintymyssuhdetyylillä yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen? Aiheeseen liittyen on tehty aiempia katsauksia ja meta-analyysejä, joista uusimman kokoavan tutkimuksen (Candel & Turliuc, 2019) julkaisusta on kuitenkin kulunut jo yli kuusi vuotta, jonka jälkeen on julkaistu paljon uutta tutkimusta. Lisäksi vuonna 2020 alkanut koronaviruspandemia aiheutti poikkeustilanteen, jolloin monien ihmisten, perheiden ja pariskuntien arki muuttui ja keskenään vietetty aika lisääntyi monilla huomattavasti. Tällä ilmiöllä on voinut olla vaikutuksensa myös koettuun parisuhdetyytyväisyyteen, joten aihetta on kiinnostavaa tutkia uudemmalla otoksella. Päädyimmekin katsauksessamme rajaamaan pois tutkimukset, jotka on julkaistu ennen vuotta 2019.

Kiintymyssuhteilla on havaittu olevan merkittävä vaikutus myöhempien sosiaalisten suhteiden luomiseen ja ylläpitoon (Zhang ym., 2022), ja turvattomilla kiintymyssuhdetyyleillä on havaittu olevan niihin kielteinen vaikutus (Anders & Tucker, 2000). Näin ollen hypoteesinamme on, että ahdistunut ja välttelevä kiintymyssuhdetyyli ovat kumpikin yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen, eli

mitä enemmän on havaittavissa ahdistuneen tai välttelevän kiintymyssuhdetyylin piirteitä, sitä matalammaksi parisuhdetyytyväisyys arvioidaan. Hypoteesia tukee myös aiheesta aiemmin tehty meta-analyysi (Candel & Turliuc, 2019), jossa ahdistunut sekä välttelevä kiintymyssuhdetyyli olivat yhteydessä matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen.

2. Menetelmät

Tutkimus toteutettiin systemaattisena katsauksena tekemällä haut kolmeen eri psykologian tutkimusalalle olennaiseen tietokantaan. Ensimmäiset haut tehtiin 27.1.2025 PsycArticles- ja PubMed-tietokantoihin. Täydentävä haku tehtiin PsycInfo -tietokantaan 10.2.2025. Hakulausekkeet koostuivat kolmesta eri päähakusanasta, joille käytettiin useita eri synonyymejä. Hakulausekkeet löytyvät liitteistä (Liite 1). Ensimmäinen käytetty päähakusana kuvaa parisuhdetyytyväisyyttä. Toisella hakusanalla on tarkoitus tehdä rajausta romanttisiin suhteisiin, ja viimeisenä hakusanana käytetään kiintymyssuhteisiin viittaavia termejä.

Poissulkukriteereiksi muodostui 1) tutkimus oli sisältänyt intervention, 2) tutkimusasetelmana oli kahden ryhmän välisen eron tarkastelu, 3) tutkimus oli meta-analyysi ja katsausartikkeli, 4) tutkimus ei kohdistunut aikuisväestöön, 5) tutkimukset, joissa ei ole raportoitu korrelaatioita numeerisesti tai suoraan artikkelissa sekä 6) tutkimuksessa oli tutkittu vain avioliiton sisäistä mukautumista eikä tyytyväisyyttä.

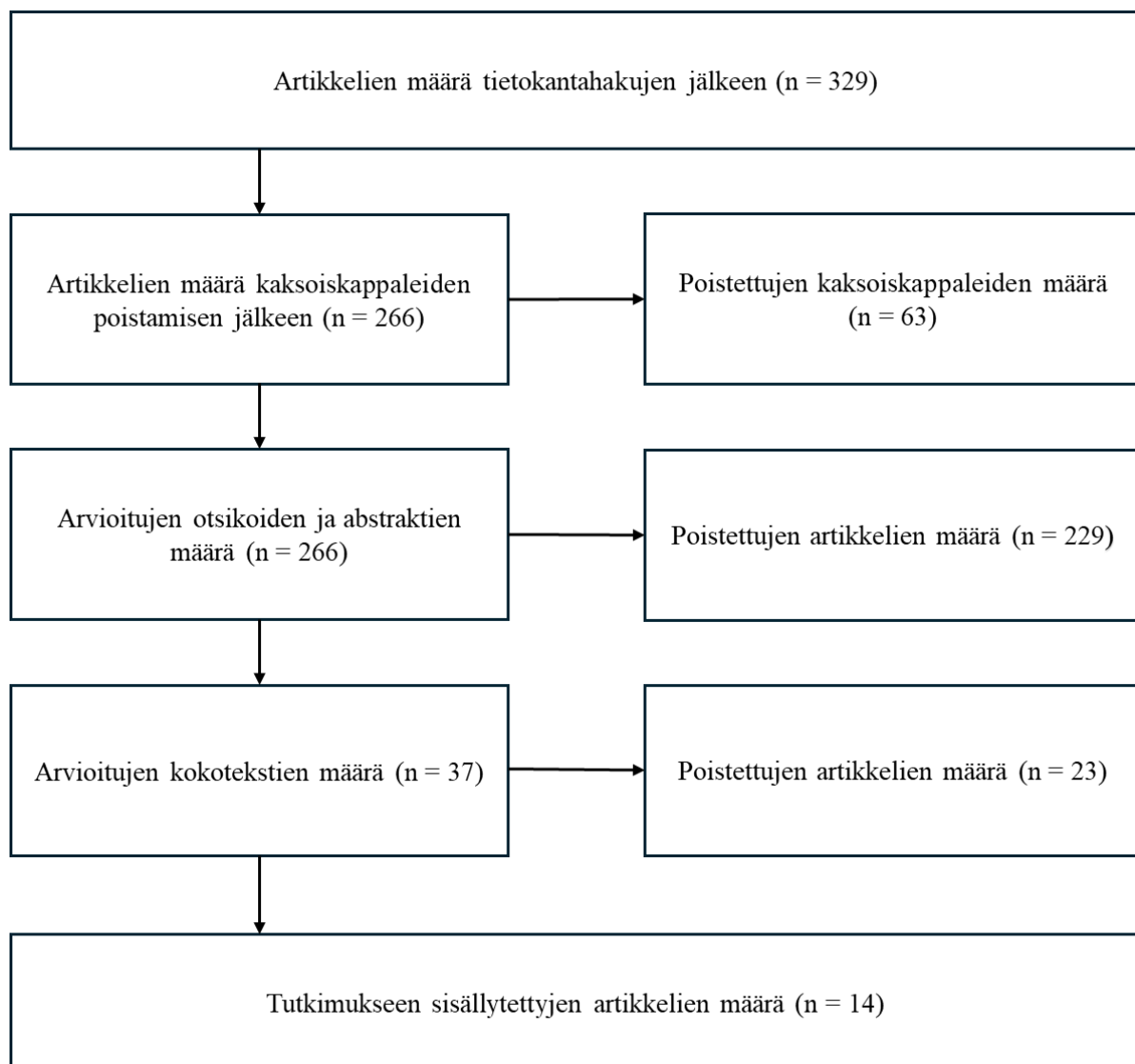
Sisäänottokriteereitä olivat lisäksi 1) artikkelin julkaisuajankohta (2019–2025), 2) tutkimus oli vertaisarvioitu, 3) tutkimus oli julkaistu englannin- tai suomenkielisenä, 4) tutkimuksessa oli tarkasteltu välttelevää ja ahdistunutta kiintymyssuhdetyyliä ja 5) tutkimuksessa oli mitattu parisuhdesuhdetyytyväisyyttä ja kiintymyssuhdetta itsearviointilomakkeilla yhtenä ajankohtana. Täydennyshaussa suljimme jo hakua tehdessämme pois tutkimukset, joita ei ole julkaistu viimeisen viiden vuoden sisällä.

Hakuprosessiamme ja artikkeleiden poissulkua kuvaa alla esitetty vuokaavio (Kuvaaja 1). Yhteensä tietokantahaun tuloksena saatiin 329 artikkelia, jotka vietiin Rayyaan -ohjelmaan (Ouzzani ym. 2016), ja joista poistettiin yhteensä 63 kaksoiskappaletta. Kävimme kahden toisistaan riippumattoman arvioijan toimesta sokkoutetusti läpi artikkelien otsikot ja abstraktit sisäänotto- ja poissulkukriteerit huomioiden. Sokkoistetun abstrakti- ja otsikkoseulonnan jälkeen jäljelle jäi 37

artikkeliä. Sokkoistuksen jälkeen ilmenneet erimielisyydet ratkaisimme yhdessä tarkastelemalla kyseisiä artikkeleita huolellisesti sisäänotto- ja poissulkukriteeriemme valossa. Luimme jäljelle jääneiden artikkeleiden kokotekstit, jonka jälkeen pois jäi 23 artikkeliä. Lopulliseen katsaukseen artikkeleita otettiin mukaan 14.

Kuvaaja 1.

Vuokaavio artikkelien sisällyttämisestä katsaukseen

3. Tulokset

3.1. Tutkimusten kuvailu

Tässä systemaattisessa katsauksessa tarkastellaan kiintymyssuhdetyylien yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen. Sisällytettyjen tutkimusten tiedot on esitetty Taulukossa 1. Katsaukseen sisällytetyt tutkimukset on julkaistu aikavälillä 2020–2024. Sisällytetyt 14 tutkimusta oli tehty Australiassa (1), Belgiassa (1), Chilessä (1), Espanjassa (1), Iranissa (1), Israelissa (2), Italiassa (1), Kanadassa (1), Kiinassa (1), Puolassa (1), Romaniassa (1) ja Yhdysvalloissa (2). Viidessä tutkimuksessa (Chis ym., 2022; Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021; Roels & Janssen, 2022; Thibodeau & Bouchard, 2020; Trachtenberg-Ray & Modesto, 2023) ei ollut raportoitu tutkittavien ikäjakaumaa tarkasti, mutta kaikissa tutkittiin täysi-ikäisiä. Lopuissa tutkimuksissa ikä oli raportoitu tarkasti, ja tutkittavien iät vaihtelivat 18–71 vuoden välillä. Tutkimuksista yksi (Thibodeau & Bouchard, 2020) keskittyi tarkastelemaan yhteyttä nimenomaan ikääntyneellä väestöllä, ja yksi (Mónaco ym., 2022) nuorella väestöllä. Mukaan otettujen tutkimusten otoskoot vaihtelivat 148–400 osallistujan välillä, ja kaikissa tutkimuksissa yhteensä tutkittavia oli 3646.

Yhteensä viidessä (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021; Kuncewicz, 2021; Mosley & Parker, 2023; Roels & Janssen, 2022; Thibodeau & Bouchard, 2020) tutkimuksessa osallistujat koostuivat pariskunnista, ja puolestaan lopuissa yhdeksässä tutkimuksessa osallistujat eivät lähtökohtaisesti olleet pariskuntia, vaan parisuhteessa tai avioliitossa olevia yksittäisiä henkilöitä.

Kolmessa tutkimuksessa keskityttiin tutkimaan ilmiötä erityisesti seksuaalivähemmistöillä – kahdessa (Guzmán-González ym., 2020; Sommatico ym. 2021) koehenkilöt olivat homomiehiä ja lesbonaisia, ja yhdessä (Trachtenberg-Ray & Modesto, 2023) kaikki osallistujat olivat homomiehiä. Lopuista 11 tutkimuksesta, joissa ei olla keskitytty seksuaalivähemmistöjen tutkimiseen, yhdessä (Patel ym., 2022) raportoitiin, että kaikki osallistujat eivät olleet heteroita, vaikkakin valtaosa.

Pääasiallisesti heterosuhteisiin keskittyvistä tutkimuksista yhdessä tutkimuksessa (Sisi ym., 2021) tutkittiin pelkästään naisia. Kaikissa niissä tutkimuksissa (Amani ym., 2024; Chis ym., 2022; Mónaco ym., 2022; Patel ym., 2022; Tolmacz ym., 2022), joissa osallistujat eivät koostuneet pariskunnista, vaan parisuhteessa olevista yksilöistä, osallistujien sukupuolijakauma ei ollut tasainen, vaan naistutkittavia oli huomattavasti enemmän kuin miestutkittavia. Vain yksi tutkimus (Tolmacz ym., 2022) raportoi mukana olleen myös muunsukupuolisia osallistujia.

Tutkimuksissa, joissa tutkittiin pariskuntien molempia osapuolia, keskityttiin raportoimaan sekä sukupuolten sisäisiä että välisiä yhteyksiä. Kolmessa tutkimuksessa (Gewirtz-Meydan & Finzi-

Dottan, 2021; Mosley & Parker, 2023; Thibodeau & Bouchard 2020) raportoitiin miesten kiintymyssuhdetyylin yhteys miesten omaan parisuhdetyytyväisyyteen sekä naisten parisuhdetyytyväisyyteen. Vastaavanlaisesti myös naisten kiintymyssuhdetyylin yhteys heidän omaan parisuhdetyytyväisyyteensä ja miesten parisuhdetyytyväisyyteen raportoitiin. Kaksi tutkimusta (Kuncewicz ym., 2021; Roels & Janssen, 2022) raportoi korrelaatiot pelkästään miesten kiintymyssuhdetyylin yhteydestä miesten omaan parisuhdetyytyväisyyteen ja naisten kiintymyssuhdetyylin yhteys naisten omaan parisuhdetyytyväisyyteen tekemättä vertailuja sukupuolten välisesti.

Taulukko 1.

Katsaukseen mukaan otettujen tutkimusten otoskoot, maat, osallistujien iät ja otoksen lisätiedot

Tutkimus	Otoskoko	Maa	Osallistujien ikä	Lisätietoja otoksesta
Amani ym. (2024)	n = 261	Iran	20–59 v.	yksittäisiä osallistujia, 69 miestä ja 192 naista
Chiş ym. (2022)	n = 238	Romania	18–55+ v.	yksittäisiä osallistujia, 76 miestä ja 162 naista
Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan (2021)	n = 256	Israel	$\bar{x} = 34.38$, kh = 8.88	pariskuntia, heteroita
Guzmán-González ym. (2020)	n = 259	Chile	18–66 v.	yksittäisiä osallistujia, 124 homomiestä ja 135 lesbonaista
Kuncewicz ym. (2021)	n = 400	Puola	21–45 v.	pariskuntia, heteroita
Mónaco ym. (2022)	n = 265	Espanja	18–36 v.	yksittäisiä osallistujia, 157 naista ja 108 miestä
Mosley & Parker (2023)	n = 206	Yhdysvallat	18–64 v.	pariskuntia, heteroita

Patel ym. (2022)	n = 302	Yhdysvallat	18–32 v.	yksittäisiä osallistujia, 94 miestä, 210 naista, 1 muunsukupuolinen
Roels & Janssen (2022)	n = 252	Belgia	$\bar{x}$ = 23.29, kh = 2.40	pariskuntia, heteroita
Sisi ym. (2021)	n = 233	Kiina	21–38 v.	yksittäisiä osallistujia, heteroita, pelkkiä naisia
Sommantico ym. (2021)	n = 298	Italia	19–71 v.	yksittäisiä osallistujia, 172 homomiestä ja 158 lesbonaista
Thibodeau & Bouchard (2020)	n = 330	Kanada	naiset: $\bar{x}$ = 58, kh = 7.91 miehet: $\bar{x}$ = 60, kh 7.94	pariskuntia, heteroita,
Tolmacz ym. (2022)	n = 148	Israel	23–39 v.	yksittäisiä osallistujia, 49 miestä ja 99 naista
Trachtenberg-Ray & Modesto (2023)	n = 198	Australia	18 <	yksittäisiä osallistujia, kaikki osallistajat homomiehiä

$\bar{x}$ = keskiarvo; kh = keskihajonta; pariskuntia = tutkimuksen koehenkilöt koostuivat pariskunnista; yksittäisiä osallistujia = tutkimuksen koehenkilöt eivät lähtökohtaisesti olleet pariskuntia

3.2. Katsaukseen sisällytetyissä tutkimuksissa käytetyt arviointimittarit

3.2.1 Kiintymyssuhdemittarit

Katsaukseen mukaan otetuissa artikkeleissa oli käytetty useaa eri mittaria arvioimaan tutkittavien kiintymyssuhteita. Käytetyt mittarit koostuivat itsearviointilomakkeista, jotka väittämien ja kysymysten avulla kartoittivat tutkittavien kiintymyssuhdetyylejä. Käytettyjen mittareiden sisäisestä konsistenssista kertovat Cronbachin alfat on raportoitu Taulukossa 2. Mittareiden sisäistä konsistenssia voidaan pitää hyvänä.

Eniten tutkimuksissa oli hyödynnetty *The Experiences in Close Relationship Scale* -mittaria (ECR; Brennan ym., 1998). Tästä mittarista oli käytetty tutkimuksissa viittä eri versiota. Käytettyjä versioita olivat ECR-R (Fraley ym., 2000), ECR-S (Wei ym., 2007), ECR-12 (Lafontaine ym., 2015), Guzmán-Gonzálezin ja kumppaneiden lyhennetty chileläinen versio (2018) sekä alkuperäinen ECR. ECR mittaa ahdistunutta ja välttelevää kiintymyssuhdetta omilla alamittareillaan. Mittari koostuu yhteensä 36 kysymyksestä, joista 18 kartoittaa ahdistunutta kiintymyssuhdetta ja 18 välttelevää kiintymyssuhdetta. Mittarin kysymyksiin vastataan seitsemänportaisella Likert-asteikolla. Vastausasteikko on 1–7, jossa 1 on “täysin eri mieltä” ja 7 “täysin samaa mieltä”. Mittarin antamista tuloksista korkeampi pistemäärä kertoo korkeammasta välttelevästä tai ahdistuneesta kiintymyssuhdetapumuksesta. Alkuperäistä ECR-mittaria käytettiin kahdessa tutkimuksessa (Kuncewicz ym., 2021; Sisi ym., 2021).

ECR-mittarin muita versioita käytettiin 11 tutkimuksessa. Viidessä tutkimuksessa (Chiş ym., 2022; Mosley & Parker, 2023; Patel ym., 2022; Roels & Janssen, 2022; Sommantico ym., 2021) käytettiin ECR-R (Fraley ym. 2000) versiota, joka on alkuperäisen mittarin tarkistettu versio. ECR:n lyhennettyjä versioita ECR-S (Wei ym., 2007) ja ECR-12 (Lafontaine ym. 2015) käytettiin kahdessa tutkimuksessa (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021; Tolmacz ym., 2022). Lyhennetyissä versiossa väittämiä, joilla kartoitetaan kiintymyssuhdetyyppejä, on vain 12. Yhdessä tutkimuksessa (Guzmán-González ym., 2020) käytettiin ECR-mittarista versiota, joka oli sekä lyhennetty että sopeutettu chileläiseen väestöön (Guzmán-González ym., 2018).

Adult Attachment Questionnaire -mittaria (AAQ; Collins & Read, 1990) käytettiin yhdessä tutkimuksessa (Amani ym., 2024). AAQ mittaa aikuisten romanttista kiintymyssuhdetta kolmella eri ulottuvuudella: läheisyys, riippuvuus ja ahdistus. Riippuvuutta mittaava ulottuvuus kartoittaa tutkittavan luottamusta muita ihmisiä kohtaan ja kykyä kääntyä heidän puoleensa haastavissa

tilanteissa. Kyseinen ulottuvuus mittaa siis välttelevää kiintymyssuhdetyyliä käänteisellä menetelmällä. AAQ koostuu 18 väittämästä, joihin vastataan viisiportaisella Likert-asteikolla.

Thibodeau ja Bouchard (2020) käyttivät tutkimuksessaan *Adult Attachment Scale* -mittaria (AAS; Hazen & Shaver, 1987). Mittari kartoittaa AAQ:n tavoin kiintymyssuhdetyylejä kolmen tason kautta, jotka ovat turvallinen, ahdistunut ja välttelevä. AAS koostuu 15 väittämästä, joista viisi kartoittaa kutakin kiintymyssuhdetyyliä. Väittämiin vastataan seitsemänportaisella Likert-asteikolla. Korkeat pisteet mittarin tasoilta kertovat korkeasta tietyin kiintymyssuhdetyypin esiintymisestä tutkittavalla. Yksi katsaukseen mukaan otettu tutkimus (Trachtenberg-Ray & Modesto, 2023) käytti *The Revised Adult Attachment Scale* -mittaria (RAAS; Collins, 1996). RAAS on tarkistettu versio alkuperäisestä AAS-mittarista. RAAS koostuu 18 väittämästä ja ne arvioidaan viisiportaisella Likert-asteikolla.

3.2.2 Parisuhdetyytyväisyysmittarit

Katsaukseen mukaan otetuissa tutkimuksissa käytettiin seitsemää eri mittaria kartoittamaan tutkittavien parisuhdetyytyväisyyttä. Mittareista käytettiin muutamia eri versioita, jotka erosivat alkuperäisistä mittareista pääsääntöisesti vain pituudeltaan. Käytettyjen mittareiden sisäisestä konsistenssista kertovat Cronbachin alfat on raportoitu Taulukossa 2. Mittareiden sisäistä konsistenssia voidaan pitää hyvänä.

Eniten parisuhdetyytyväisyyden mittaamiseen käytettiin *Relationship Assessment Scale* -mittaria (RAS; Hendrick, 1998). RAS mittaa parisuhdetyytyväisyyttä seitsemän väittämän avulla, joihin tutkittavat vastaavat viisiportaisen Likert-asteikon avulla. Mittari arvioi mahdollisia positiivisia ja negatiivisia ajatuksia, joita tutkittavalla on parisuhteeseen ja kumppaniinsa liittyen. Tätä mittaria käytettiin yhteensä viidessä tutkimuksessa (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021; Guzmán-González ym., 2020; Mónaco ym., 2022; Patel ym., 2022; Tolmacz ym., 2022).

Neljä tutkimusta (Chiş ym., 2022; Kuncewicz ym., 2021; Mosley & Parker, 2023; Roels & Janssen, 2022) käyttivät parisuhdetyytyväisyyden arviointiin *Couple Satisfaction Inventory* -mittaria (CSI; Funk & Rogge, 2007). Kyseisestä mittarista käytettiin kahta eri versiota. Alkuperäisen mittarin lisäksi käytössä oli lyhennetty versio, CSI-16 (Funk & Rogge, 2007), jossa väittämiä oli alkuperäiseen verrattuna vähemmän. CSI-mittari kartoittaa parisuhteessa olevien osapuolten tyytyväisyyttä parisuhteeseensa 32 väittämän avulla, joihin vastataan kuusiportaisella Likert-asteikolla. Vastausten perusteella pistemääristä kootaan kokonaispistemäärä, joka vaihtelee 0–161 välillä. Korkeampi kokonaispistemäärä toimii indikaattorina hyvästä parisuhdetyytyväisyydestä.

Chis ja kumppanit (2022) käyttivät tutkimuksessaan CSI:n lisäksi *The Relationships Satisfaction Scale* -mittaria (RS; Røysamb ym., 2014). RS mittaa parisuhdetyytyväisyyttä kymmenellä väittämällä, joihin vastataan yksinkertaisella kuusiportaisella asteikolla.

The Gay and Lesbian Relationship Satisfaction Scale -mittari (GLRSS; Belous & Wampler, 2016) oli käytössä kahdessa tutkimuksessa (Sommanico ym., 2021; Trachtenberg-Ray & Modesto, 2023). GLRSS on suunniteltu kartoittamaan erityisesti ei-heteroseksuaalisissa suhteissa olevien henkilöiden parisuhdetyytyväisyyttä. Mittari koostuu kahdesta alaosiosta, jotka ovat parisuhdetyytyväisyys, josta on 16 väittämää sekä sosiaalinen tuki, josta on 8 väittämää. Kokonaisuudessaan mittari esittelee 24 väittämää, joihin vastataan seitsemänportaisella Likert-asteikolla, jossa 0 tarkoittaa täysin eri mieltä ja 6 täysin samaa mieltä. GLRSS-mittarissa korkeammat pisteet kertovat suuremmasta parisuhdetyytyväisyydestä.

Enrich's Marital Satisfaction Scale -mittarista (EMS; Olson ym., 1987) käytettiin lyhennettyä versiota (Soleimanian, 1994) yhdessä katsaukseen valituista artikkeleista (Amani ym., 2024). Lyhyessä versiossa väittämiä esitettiin 47 ja niihin vastattiin viisiportaisella Likert-asteikolla. Mittari koostui useammasta alaosiosta, joita olivat esimerkiksi konfliktin purkaminen, avioliitossa kommunikointi ja persoonallisuuden piirteet. Mittarissa alaosioita on yhteensä yhdeksän ja niistä koostetaan kokonaispistemäärä parisuhdetyytyväisyydelle.

The Marital Satisfaction Scale of the Marital Satisfaction Questionnaire for Older Persons -mittaria (MSQ-OP; Haynes ym., 1992) käytettiin yhdessä tutkimuksessa, joka kohdistui vanhempaan ikäluokkaan (Thibodeau & Bouchard 2020). Mittari on kohdennettu kartoittamaan erityisesti yli 45-vuotiaiden parisuhdetyytyväisyyttä. Tyytyväisyyttä mitataan 20 väittämällä, joihin vastataan kuusiportaisella Likert-asteikolla. Asteikolla 1 tarkoittaa erittäin epätyytyväistä ja 6 erittäin tyytyväistä. MSQ-OP:n korkeammat kokonaispisteet kertovat suuremmasta parisuhdetyytyväisyydestä.

The Quality of Relationships Inventory -mittaria (QRI; Patrick ym., 2007) käytettiin yhdessä tutkimuksessa (Sisi ym., 2021). Mittarilla kartoitetaan yksilötasolla tyytyväisyyttä parisuhteeseen erinäisten väitteiden avulla. Väitteisiin tai kysymyksiin vastataan seitsemänportaisella Likert-asteikolla, jossa 1 = täysin erimieltä ja 7 = täysin samaa mieltä. QRI-mittarin kokonaispisteissä korkeammat tulokset viittaavat suurempaan parisuhdetyytyväisyyteen.

3.3. Kiintymyssuhdetyyliä ja parisuhdetyytyväisyyden yhteys

Kaikissa systemaattiseen katsaukseen sisällytetyissä artikkeleissa raportoitiin muuttujien välisiä korrelaatioita. Tulokset on koottu Taulukkoon 2. Yhteensä 12 tutkimuksessa havaittiin yhteys ahdistuneen tyylin ja parisuhdetyytyväisyyden välillä, eli mitä ahdistuneempi kiintymyssuhdetyyli, sitä heikompaa oli parisuhdetyytyväisyys vähintäänkin osassa vertailuja. Korrelaatiot vaihtelivat ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin osalta .00 ja $-.66$ välillä.

Kaikissa 14 tutkimuksessa havaittiin, että välttelevä tyyli oli yhteydessä matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen lähes kaikissa tehdyissä vertailuissa, lukuun ottamatta yhtä tutkimusta (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021), jossa yhteys havaittiin vain tarkastellessa naisten välttelevää tyyliä naisten parisuhdetyytyväisyyteen. Korrelaatiot vaihtelivat välttelevän kiintymyssuhdetyylin osalta välillä $-.02$ ja $-.80$ välillä.

Seuraavaksi tarkastelemme korrelaatioita erikseen ahdistuneelle ja välttelevälle kiintymyssuhdetyylille. Osassa tutkimuksista oli tarkasteltu korrelaatioita erikseen naisten ja miesten ryhmille, ja osa tutkimuksista oli kohdistunut erityisesti seksuaalivähemmistöjen tutkimiseen. Jaotteleminen siis tutkimusten tarkastelun vielä seuraavanlaisesti: tutkimukset, joissa osallistujat eivät lähtökohtaisesti ole pariskuntia, ja miehiä ja naisia ei ole jaoteltu erillisiin tarkasteluryhmiin, eli sekä miesten että naisten parisuhdetyytyväisyyttä ja kiintymyssuhdetyylejä tarkasteltiin yhtenäisinä muuttujina; tutkimukset, joissa osallistujat ovat pariskuntia, ja heidät on jaoteltu erillisiin tarkasteluryhmiin sukupuolen perusteella (miesten parisuhdetyytyväisyys, miesten kiintymyssuhdetyylit, naisten parisuhdetyytyväisyys ja naisten kiintymyssuhdetyylit); sekä tutkimuksiin, joissa tutkittiin erityisesti seksuaalivähemmistöjä.

3.3.1. Ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin yhteys parisuhdetyytyväisyyteen

Katsauksen artikkeleista yhteensä kuudessa (Amani ym., 2024; Chis ym., 2022; Mónaco ym., 2022; Patel ym., 2022; Sisi ym., 2021; Tolmacz ym., 2022) tutkimuksessa ei olla jaoteltu miehiä ja naisia erillisiin tarkasteluryhmiin. Näistä viidessä (Amani ym., 2024; Chis ym., 2022; Mónaco ym., 2022; Patel ym., 2022; Sisi ym., 2021) havaittiin yhteys ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin ja parisuhdetyytyväisyyden välillä, eli mitä ahdistuneempi kiintymyssuhdetyyli, sitä matalampi parisuhdetyytyväisyys ($r = [-.32, -.66]$). Yhdessä tutkimuksessa (Tolmacz ym., 2022) muuttujien välillä ei löytynyt yhteyttä ($r = 0.003$).

Yhteensä kolme tämän katsauksen artikkeleista keskittyi tutkimaan ilmiötä seksuaalivähemmistöillä, ja niiden tulokset ovat samansuuntaisia kuin heterosuhteisiin keskittyvissä tutkimuksissa. Kahdessa tutkimuksessa (Sommantico ym., 2021; Trachtenberg-Ray & Modesto, 2023) havaittiin ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin olevan yhteydessä matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen ($r = [-.32, -.52]$). Yhdessä tutkimuksessa (Guzmán-González ym., 2020) havaittu yhteys jäi heikoksi ($r = [-.13, -.16]$).

Yhteensä viidessä tutkimuksessa oli luotu erilliset muuttujat miesten ja naisten parisuhdetyytyväisyydelle sekä kiintymyssuhdetyyleille. Näistä kolmessa (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021; Mosley & Parker, 2023; Thibodeau & Bouchard, 2020) tarkasteltiin yhteyksiä sekä sukupuolten sisäisesti että sukupuolten välisesti, eli tarkasteltiin miesten ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin yhteyttä miesten omaan parisuhdetyytyväisyyteen sekä naisten parisuhdetyytyväisyyteen ja vastaavanlaisesti tarkasteltiin naisten ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin yhteyttä sekä naisten omaan parisuhdetyytyväisyyteen että miesten parisuhdetyytyväisyyteen. Kahdessa tutkimuksessa (Mosley & Parker, 2023; Thibodeau & Bouchard, 2020) havaittiin miesten ahdistuneen tyylin olevan yhteydessä sekä miesten omaan matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen että naisten matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen ($r = [-.24, -.36]$). Vastaavasti myös naisten ahdistunut tyyli oli yhteydessä sekä naisten matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen että miesten matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen ($r = [-.27, -.51]$).

Edellä mainituista tutkimuksista yhdessä (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021) havaittiin yhteys vain naisten ahdistuneen tyylin ja naisten parisuhdetyytyväisyyden ($r = -.25$) sekä naisten ahdistuneen tyylin ja miesten parisuhdetyytyväisyyden välillä ($r = -.26$). Miesten ahdistuneen tyylin ja miesten parisuhdetyytyväisyyden välillä yhteys oli heikko ($r = -.14$). Miesten ahdistuneen tyylin ja naisten parisuhdetyytyväisyyden välillä ei havaittu yhteyttä lainkaan ($r = .00$).

Kahdessa tutkimuksessa (Kuncewicz ym., 2021; Roels & Janssen; 2022) tarkasteltiin kiintymyssuhdetyylien ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä ainoastaan sukupuolen sisäisesti, eli tarkasteltiin pelkästään miesten ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin yhteyttä miesten omaan parisuhdetyytyväisyyteen ja erikseen naisten ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin yhteyttä naisten omaan parisuhdetyytyväisyyteen. Niistä toisessa (Kuncewicz ym., 2021) havaittiin, että naisilla ahdistunut kiintymyssuhdetyyli oli yhteydessä matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen ($r = -.27$), mutta vastaavaa yhteys miehillä oli heikko ($r = -.09$). Roelsin ja Janssenin (2022) tutkimuksessa havaittiin sekä naisilla että miehillä ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin olevan voimakkaasti yhteydessä omaan matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen ($r = [-.49, -.55]$).

3.3.2. Välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteys parisuhdetyytyväisyyteen

Kuudessa tutkimuksessa, joissa ei jaoteltu miehiä ja naisia erillisiin tarkasteluryhmiin tarkasteltiin parisuhdetyytyväisyyden ja välttelevän kiintymyssuhdetyylin välistä yhteyttä (Amani ym., 2024; Chis ym., 2022; Mónaco ym., 2022; Patel ym., 2022; Sisi ym., 2021; Tolmacz ym., 2022). Kaikki kuusi tutkimusta raportoivat välttelevän kiintymyssuhdetyylin olevan yhteydessä matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen. Korrelaatiot vaihtelivat välillä -0.17 ja -0.80 . Viidessä tutkimuksessa korrelaatiot olivat melko voimakkaita, vähintäänkin -0.39 .

Parisuhdetyytyväisyyttä ja kiintymyssuhteita tarkasteltiin kolmessa tutkimuksessa seksuaalivähemmistöistä koostuvalla otoksella (Sommantico ym., 2021; Trachtenberg-Ray & Modesto, 2023; Guzmán-González ym., 2020). Kaikki kolme tutkimusta raportoivat voimakkaan korrelaation välttelevän kiintymyssuhdetyylin ja matalamman parisuhdetyytyväisyyden välillä ($r = [-0.51, -0.59]$). Välttelevä kiintymyssuhdetyyli oli siis yhteydessä alhaisempaan parisuhdetyytyväisyyteen seksuaalivähemmistöillä.

Tutkimukset, joissa parisuhdetyytyväisyyden ja välttelevän kiintymyssuhteen yhteyttä oli tutkittu sukupuolten sisäisesti ja sukupuolten välisesti, raportoivat välttelevän kiintymyssuhdetyylin olevan yhteydessä matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021; Mosley & Parker, 2023; Thibodeau & Bouchard, 2020). Tutkimuksissa siis tarkasteltiin miesten välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteyttä miesten omaan parisuhdetyytyväisyyteen ja naisten parisuhdetyytyväisyyteen sekä naisten välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteyttä omaan parisuhdetyytyväisyyteen ja miesten parisuhdetyytyväisyyteen. Välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteys matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen korostui erityisesti välttelevän kiintymyssuhteen ja oman parisuhdetyytyväisyyden välillä molemmilla sukupuolilla ($r = [-0.13, -0.54]$).

Kahdessa tutkimuksessa (Kuncewicz ym., 2021; Roels & Janssen, 2022) tarkasteltiin pelkästään miesten välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteyttä miesten omaan parisuhdetyytyväisyyteen ja erikseen naisten välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteyttä naisten omaan parisuhdetyytyväisyyteen. Molempien sukupuolten osalta havaittiin välttelevän kiintymyssuhdetyylin olevan yhteydessä matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen, jolloin korkeat pisteet välttelevän kiintymyssuhteen mittarilla ovat yhteydessä alhaiseen pistemäärään parisuhdetyytyväisyyttä mittaavalla mittarilla ($r = [-0.45, -0.49]$).

Taulukko 2.*Katsauksen tulokset*

Tutkimus	Kiintymyssuhdemittari		Parisuhdetyytyväisyysmittari		r	
	Mittari	Cronbachin alfa	Mittari	Cronbachin alfa	Ahdistunut	Välittelevä
Amani ym. (2024)	AAQ	AX: .86 DEP: .79	EMS; lyhyt versio	.89	-.45	-.61
Chiş ym. (2022)	ECR-R	AX: .94 AV: .95	RS ja CSI	.94 ja .93	-.66 (RS) -.56 (CSI)	-.80 (RS) -.73 (CSI)
Gewirtz- Meydan & Finzi-Dottan (2021)	ECR-S	AX: .72 AV: .64	RAS	.88	MM: -.14 MW: .00 WM: -.26 WW: -.25	MM: -.13 MW: -.02 WM: -.05 WW: -.21
Guzmán- González ym. (2020)	ECR	ei mitattu	RAS	ei mitattu	-.13 -.16	-.59 -.52
Kuncewicz ym. (2021)	ECR	AX: .86 AV: .85	CSI-32	.97	MM: -.09 WW: -.27	MM: -.48 WW: -.45

Mónaco ym. (2022)	ECR-S	AX: .83 AV: .88	RAS	.83	-.34	-.39
Mosley & Parker (2023)	ECR-R	AX: .92 AV: .91	CSI-16	.94	MM: -.24 MW: -.25 WM: -.27 WW: -.48	MM: -.54 MW: -.36 WM: -.31 WW: -.52
Patel ym. (2022)	ECR-R	AX: .92 AV: .94	RAS	.88	-.48	-.58
Roels & Janssen (2022)	ECR-R	AX: .92 (W), .88 (M) AV: .90 (W), .89 (M)	CSI	.94 (W), .94 (M)	MM: -.55 WW: -.49	MM: -.47 WW: -.49
Sisi ym. (2021)	ECR	AX: .87 AV: .73	QRI	.88	-.32	-.40
Sommantico ym. (2021)	ECR-R	AX: .84 AV: .90	GLRSS	.79	-.32	-.53

Thibodeau & Bouchard (2020)	AAS	ei mitattu	MSQ-OP	.96		MM: -.36 MW: -.36 WM: -.34 WW: -.51	MM: -.35 MW: -.24 WM: -.27 WW: -.30
Tolmacz ym. (2022)	ECR-12	AX: .75 AV: .72	RAS	.78	.00		-.17
Trachtenberg-Ray & Modesto (2023)	RAAS	AX: .90 DEP: .81	GLRSS	.87	-.52		-.51

AAQ = Adult Attachment Questionnaire; ECR-R = The Experiences in Close Relationships Revised; ECR-S, ECR-12 = The Experiences in Close Relationships Shortened; AAS = Adult Attachment Scale; RAAS = The Revised Adult Attachment Scale; EMS = Enrich's Marital Satisfaction Scale; RS = The Relationship Satisfaction Scale; CSI = Couple Satisfaction Inventory; RAS = The Relationship Assessment Scale; QRI = The Quality of Relationships Inventory; GLRSS = The Gay and Lesbian Relationship Satisfaction Scale; MSQ-OP = the Marital Satisfaction Scale of the Marital Satisfaction Questionnaire for Older Persons

DEP = välttelevää kiintymyssuhdetyyliä käänteisesti mittaava ulottuvuus; AX = ahdistunut kiintymyssuhdetyyli; AV = välttelevä kiintymyssuhdetyyli

M = miehet; W = naiset; MM = miesten kiintymyssuhdetyylin yhteys miesten parisuhdetyytyväisyyteen; MW = miesten kiintymyssuhdetyylin yhteys naisten parisuhdetyytyväisyyteen; WM = naisten kiintymyssuhdetyylin yhteys miesten parisuhdetyytyväisyyteen; WW = naisten kiintymyssuhdetyylin yhteys naisten parisuhdetyytyväisyyteen

4. Pohdinta

Tämän systemaattisen katsauksen tavoitteena oli tarkastella kiintymyssuhdetyyliä yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen. Tutkimuskysymykseksemme oli, onko ahdistunut tai välttelevä kiintymyssuhdetyyli yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen aikuisilla? Hypoteesinamme oli, että mitä enemmän ahdistuneen tai välttelevän kiintymyssuhdetyylin piirteitä on havaittavissa, sitä matalampi on koettu parisuhdetyytyväisyys.

4.1. Kiintymyssuhdetyyliä yhteys parisuhdetyytyväisyyteen

Hypoteesimme sai tukea suurimmassa osassa katsaukseen sisällytyissä tutkimuksissa, sekä ahdistuneen että välttelevän kiintymyssuhdetyylin osalta. Useissa tutkimuksissa havaitut yhteydet olivat voimakkaita molemmilla kiintymyssuhdetyyleillä. Yhteensä 12 tutkimuksessa havaittiin yhteys ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin ja matalamman parisuhdetyytyväisyyden välillä, eli mitä ahdistuneempi kiintymyssuhdetyyli, sitä heikompaa oli parisuhdetyytyväisyys vähintäänkin osassa vertailuja.

Ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin osalta yhdessä tutkimuksessa (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021) ei havaittu yhteyttä, kun vertailtiin miesten ahdistunutta tyyliä miesten omaan tai naisten parisuhdetyytyväisyyteen. Sen sijaan kyseisessä tutkimuksessa kuitenkin naisten ahdistunut tyyli oli kohtalaisesti yhteydessä sekä miesten että naisten matalampaan parisuhdetyytyväisyyteen. Lisäksi vastaavanlaisesti, yhdessä tutkimuksessa (Kuncewicz ym., 2021) ei havaittu yhteyttä miesten ahdistuneen tyylin ja miesten parisuhdetyytyväisyyden välillä, kun taas naisten ahdistuneen tyylin ja naisten matalamman parisuhdetyytyväisyyden välillä havaittiin kohtalainen yhteys. Näiden kahden tutkimuksen (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021; Kuncewicz ym., 2021) perusteella vaikuttaisi, että yhteys on joko voimakkaampi tai helpommin havaittavissa naisilla kuin miehillä. Kahdessa tutkimuksessa (Guzmán-González ym., 2020; Tolmacz ym., 2022) ei havaittu lainkaan yhteyttä tai yhteydet olivat heikkoja ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin ja parisuhdetyytyväisyyden välillä.

Välttelevän kiintymyssuhdetyylin osalta tulokset tukivat vieläkin vahvemmin hypoteesiamme – yhteensä 13 tutkimuksessa havaittiin yhteys välttelevän kiintymyssuhdetyylin ja matalamman parisuhdetyytyväisyyden välillä kaikissa tehdyissä vertailuissa. Yhdessä tutkimuksessa (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021) kohtalainen yhteys havaittiin vain tarkastelemalla naisten välttelevää tyyliä naisten parisuhdetyytyväisyyteen. Yhteyttä ei siis havaittu tai yhteys oli heikko tarkastelemalla

naisten välttelevää tyyliä naisten parisuhdetyytyväisyyteen, tai tarkastelemalla miesten välttelevää tyyliä miesten omaan tai naisten parisuhdetyytyväisyyteen.

Katsauksen tulokset mukailevat aiempienkin tutkimusten tuloksia (Candel & Turliuc, 2019), joissa välttelevän kiintymyssuhdetyylin on havaittu olevan ahdistunutta tyyliä voimakkaammin yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen. Henkilöillä, joilla on taipumusta välttelevään kiintymyssuhdetyyliin, on usein vaikeaa päästää ihmisiä lähelleen, he kärsivät luottamuksen puutteesta ja muutenkin ovat emotionaalisesti epävakaampia (Candel & Turliuc, 2019; Zhang ym., 2022; Hazan & Shaver, 2017). Tyypillistä välttelevän kiintymyssuhdetyylin käyttäytymismallia voisikin kuvata, että antamalla suhteelle vain vähän ja suhtautumalla siihen maltillisen varoen, ei suhteen mahdollisesti päättyessä menetys ole myöskään yhtä suuri. Tämä kuitenkin voi johtaa siihen, etteivät suhteet etene yhtä läheiselle emotionaaliselle tasolle, joka usein vaikuttaa suhteessa koettuun tyytyväisyyteen.

Ahdistuneelle kiintymyssuhteelle puolestaan on luontaista suuri hyväksynnän saamisen tarve ja hylkäämisen pelko (Candel & Turliuc, 2019; Zhang ym., 2022; Hazan & Shaver, 2017). Tämä näkyy läheisissä ihmissuhteissa siten, että hyväksyntää haetaan jatkuvasti ja ylimitoitettusti, joka voi johtaa konflikteihin suhteessa (Campbell ym., 2005). Kuitenkin suhde voi olla hyvin läheinen ja emotionaalinen kiintymys olla voimakas. Tällöin ahdistunut kiintymyssuhdetyyli varmasti vaikuttaa koettuun parisuhdetyytyväisyyteen, muttei välttämättä heijastele siihen yhtä suoralla tavalla kuin välttelevälle kiintymyssuhdetyylille tyypillinen emotionaalinen etäisyys.

Katsaukseen sisällytyistä tutkimuksista kolme (Guzmán-González ym., 2020; Sommatiko ym. 2021; Trachtenberg-Ray & Modesto, 2023) tutki kiintymyssuhdetyyliin ja parisuhdetyytyväisyyden välistä yhteyttä keskittäen tutkimuksensa erityisesti seksuaalivähemmistöihin. Kyseisistä tutkimuksista vain yhdessä (Guzmán-González ym., 2020) havaittu yhteys oli heikko, ja lopuissa kahdessa tutkimuksessa kohtalainen tai vahva, kun tarkasteltiin ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen. Välttelevän kiintymyssuhdetyylin osalta havaittiin voimakas yhteys kaikissa kolmessa seksuaalivähemmistöihin kohdistuneissa tutkimuksissa, eli mitä enemmän välttelevää kiintymyssuhdetyyliä oli havaittavissa, sitä matalammaksi koettiin parisuhdetyytyväisyyteen. Tämän katsauksen perusteella kiintymyssuhdetyyliin ja parisuhdetyytyväisyyden yhteys vaikuttaa siis pääosin olevan samansuuntainen ja toisintuvan myös seksuaalivähemmistöihin kohdistuvissa tutkimuksissa. Parisuhdetyytyväisyyden ja kiintymyssuhdetyyliin yhteys vaikuttaa olevan katsauksemme perusteella myös iästä riippumaton, sillä kiintymyssuhdetyyliin havaittiin olevan yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen myös tutkimuksissa, jotka kohdistuivat erityisesti nuoriin (Mónaco ym., 2022) tai ikääntyneisiin

(Thibodeau & Bouchard, 2020) tutkittaviin, eli mitä ahdistuneempi tai välttelevämpi kiintymyssuhdetyyli, sitä heikompaa oli myös parisuhdetyytyväisyys.

Tutkimuksia, jotka sisältyivät katsaukseen, oli tehty yhteensä 12 eri maassa ja viidessä eri maanosassa, joten mukana oli tutkimuksia monista eri kulttuureista. Tutkimukset (Guzmán-González ym., 2020; Tolmacz ym. 2022), joissa ei havaittu yhteyttä ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin ja parisuhdetyytyväisyyden välillä, oli tehty Chiessä ja Israelissa. Lisäksi toisessa israelilaisessa tutkimuksessa (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021) ei havaittu yhteyksiä kaikissa vertailuissa: kohtalainen yhteys havaittiin vain naisten ahdistuneen tyylin ja naisten oman sekä miesten parisuhdetyytyväisyyden välillä, ja naisten välttelevän tyylin ja naisten parisuhdetyytyväisyyden välillä. Puolassa tehdyssä tutkimuksessa (Kuncewicz ym. 2021) ei löydetty yhteyttä miesten ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin ja parisuhdetyylin välillä. Kyseisten havaitsematta jääneiden yhteyksien perusteella ei kuitenkaan voi vielä sanoa, onko ilmiön esiintyminen maasta tai kulttuurista riippuvainen. Tämän selvittämiseksi pitäisi koostaa enemmän samassa maassa tehtyjä tutkimuksia ja tehdä kulttuureiden tai maiden välisiä vertailuja. Katsauksemme perusteella yhteys kuitenkin vaikuttaisi olevan samansuuntainen ja pääosin havaittavissa maasta tai kulttuurista riippumatta.

Yhteys kiintymyssuhdetyylien ja parisuhdetyytyväisyyden välillä havaittiin tutkimuksissa riippumatta siitä, mitä mittaria tutkimuksessa oli käytetty. Sekä kiintymyssuhdetyylien että parisuhdetyytyväisyyden osalta käytössä oli useita täysin toisistaan riippumattomia itsearviointimittareita, joiden avulla kiintymyssuhdetyyliä ja parisuhdetyytyväisyyttä kartoitettiin. Käytettyjen mittareiden moninaisuudesta huolimatta ne tuottivat samansuuntaisia tuloksia ahdistuneen kiintymyssuhdetyylin sekä välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteydestä parisuhdetyytyväisyyteen.

4.2. Vahvuudet ja rajoitukset

Tekemäämme systemaattiseen katsaukseen liittyy useampia vahvuuksia. Vaikka katsauksemme keskittyy parisuhdetyytyväisyyden ja kiintymyssuhdetyylien välisten yhteyksien tarkasteluun ja sen perusteella ei voi ottaa kantaa ilmiön syy-seurausyhteyksiin, tarjoaa tämä tutkimuskulma kuitenkin edun. Katsaukseemme sisällytetyt tutkimukset olivat itsearviointilomakkeisiin pohjautuvia tutkimuksia, joita on verrattain edullista, tehokasta ja vaivatonta tehdä, eikä osallistujien tarvitse välttämättä esimerkiksi matkustaa osallistuakseen tutkimukseen. Tämä mahdollistaa sen, että tutkimusta voidaan tehdä useissa maissa ja verrattain monipuolisilla otoksilla. Tähän katsaukseen

sisällettyjä tutkimuksia onkin tehty yhteensä 12 eri maassa ja viidessä eri maanosassa. Onkin katsauksellemme eduksi, ettei aineisto painotu vain esimerkiksi länsimaalaiseen tutkimukseen, sillä heterogeenisyyden ansiosta tulokset ovat laajemmin yleistettävissä.

Katsauksellemme on eduksi se, että rajasimme tietokantahakumme pelkästään vertaisarvioituihin tutkimuksiin, minkä seurauksena katsaukseen on päätynyt vain tutkimuksia, jotka ovat läpäisseet vertaisarviointiprosessin ja näin ollen niihin liittyy todennäköisesti vähemmän laadullisia epäkohtia. Lisäksi katsaukseen sisällytetyissä tutkimuksissa oli käytetty useita erilaisia mittareita, joiden reliabiliteetit olivat hyviä, mikä parantaa tulosten luotettavuutta.

Päädyimme rajaamaan katsaukseen mukaan otettavien tutkimusten julkaisuajankohdaksi 2019–2025, sillä aiheesta oli tehty meta-analyysi (Candel & Turliuc, 2019) vuonna 2019. Halusimme keskittyä tarkastelemaan ilmiötä tuoreemmalla aineistolla selvittääksemme, onko aihe yhä ajankohtainen, ja onko kyseisen yhteyden ilmenemisessä tapahtunut muutosta lähivuosina, joiden aikana muuan muassa koronaviruspandemia on aiheuttanut poikkeusolosuhteita. Julkaisuajankohdan rajaamisen voi nähdä sekä tutkimuksen vahvuutena että heikkoutena. Katsaus olisi ollut laajempi, jos olisimme ottaneet mukaan myös vanhempia tutkimuksia, mutta toisaalta rajauksen avulla pystyimme tarkastelemaan, onko kiintymyssuhdetyyliin ja parisuhdetyytyväisyyden välinen yhteys löydettävissä myös erityisesti uudemmassa tutkimusaineistossa.

Katsauksessamme oli mukana myös kolme seksuaalivähemmistöihin kohdistuvaa tutkimusta (Guzmán-González ym., 2020; Sommatico ym. 2021; Trachtenberg-Ray & Modesto, 2023). Romanttisten suhteiden tutkimuksen yleisenä rajoituksena on tutkimuksen rajoittuminen heterosuhteisiin ja seksuaalivähemmistöjen vähäinen huomiointi. Ilmiö voi kuitenkin olla erilainen samaa sukupuolta olevien välisissä suhteissa, joten ei voi olettaa heterosuhteissa havaitun ilmiön yleistyvän suoraan myös seksuaalivähemmistöihin. Tämän katsauksen vahvuutena siis on, että siihen sisältyi sekä heterosuhteisiin että seksuaalivähemmistöihin keskittyviä tutkimuksia mahdollistaen ilmiön tarkastelun huomattavasti laajemmassa kuvassa.

Mukana oli myös tutkimuksia (Gewirtz-Meydan & Finzi-Dottan, 2021; Mosley & Parker; Thibodeau & Bouchard, 2020), jotka tarkastelivat parisuhdetyytyväisyyden ja kiintymyssuhteiden välistä yhteyttä sekä sukupuolten sisäisesti että välisesti, eli ahdistuneen ja välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteyttä miesten omaan parisuhdetyytyväisyyteen sekä naisten parisuhdetyytyväisyyteen ja vastaavanlaisesti tarkasteltiin naisten ahdistuneen ja välttelevän kiintymyssuhdetyylin yhteyttä sekä naisten omaan parisuhdetyytyväisyyteen että miesten parisuhdetyytyväisyyteen. On katsauksen vahvuus, että osassa siihen sisällytyistä tutkimuksista tutkittiin yhteyksiä useammasta kulmasta.

Tämä antaa kattavamman kuvan ilmiön esiintymisestä, ja millaista vaihtelevuutta siinä mahdollisesti on sukupuolten välillä.

Katsauksemme liittyvistä useista vahvuuksista huolimatta, siihen liittyy myös rajoituksia, jotka tulee ottaa huomioon tutkimuksen luotettavuutta arvioidessa. Tietokantahaussa käyttämiemme hakulausekkeiden rakenne koostui kolmesta osasta: ensimmäinen osa sisälsi parisuhdetyytyväisyyteen viittaavia termejä; toisen osan hakusanoilla oli tarkoitus tehdä rajaus erityisesti romanttisiin suhteisiin; ja viimeinen hakulausekkeen osa koostui kiintymyssuhteisiin viittaavista termeistä. Hakulauseke kokonaisuudessaan löytyy Liitteestä 1. Hakulausekkeita muodostaessamme emme ottaneet huomioon sitä, että osa tutkimuksista ei välttämättä täytä hakulausekkeiden kaikkia osaehtoja, erityisesti sen toista osaa, jos niissä ei ole erikseen mainittu romanttisiin suhteisiin viittaavia sanoja, kuten puoliso, avioliitto tai 'romanttinen suhde'. On siis mahdollista, että hakulausekkeemme rajasi tahattomasti pois sellaisia tutkimuksia, jotka olisi voitu katsaukseen sisällyttää.

Vaikeasti määriteltävä ja vaihtelevasti rajattu parisuhdetyytyväisyyden käsite asetti myös oman haasteensa katsauksellemme. Tässä katsauksessa viittaamme parisuhdetyytyväisyydellä suhteen osapuolien subjektiiviseen arvioon suhteesta, ja siihen liittyvistä ominaisuuksista, kuten tunteet, ajatukset ja käyttäytyminen (Fincham & Rogge, 2010; Hendrick, 1988). Parisuhdetyytyväisyydelle löytyy kuitenkin useampia vastineita, kuten avioliiton sisäinen sopeutuminen, parisuhteen onnellisuus tai parisuhteen laatu. Tutkimuskentällä ei vallitse yksimielisyyttä siitä, ovatko kyseiset termit synonyymejä, vai toisiaan lähellä olevia käsitteitä, joilla viitataan kuitenkin hieman eri ilmiöön, ja se mitä termiä päädytään käyttämään, vaihtelee hieman tutkimuksesta ja tutkijoista riippuen. Päädyimme katsauksessamme keskittymään tutkimuksiin, joissa puhutaan juuri parisuhdetyytyväisyydestä varmistaaksemme, että tutkimuksissa olisi tutkittu samaa ilmiötä ja helpottaaksemme johtopäätösten tekoa.

Tässä katsauksessa tarkasteltiin vain korrelatiivista dataa, eli tuloksemme rajoittuvat kuvaamaan vain parisuhdetyytyväisyyden ja kiintymyssuhdetytylien välisiä yhteyksiä. Tämän katsauksen tutkimuskulman ja tulosten perusteella ei voida siis sanoa mitään ilmiön kausaaliyhteyksistä, eli esimerkiksi sitä, onko heikentynyt parisuhdetyytyväisyys tietyn kiintymyssuhdetytylin seurausta. On mahdollista, että löydettyä yhteyttä selittääkin jokin kolmas tai useampi tekijä, jonka seurauksena löydetty negatiivinen yhteys esiintyy.

4.3. Yhteenveto

Tämä systemaattinen katsaus tarjoaa ennen kaikkea ajankohtaisen näkemyksen siihen, että aikuisten turvattomilla kiintymyssuhteilla on yhteys parisuhdetyytyväisyyteen. Jo aikaisemmissa tutkimuksissa, kuten Candelin ja Turliucin meta-analyysissä (2019), on todettu yhteyden olevan selkeä. Tämä tukee ajatusta siitä, että aihe on keskeinen teema ihmissuhteiden ympärillä. Usein parisuhteen ollessa yksi keskeisimmistä ihmissuhteista aikuisiällä, on siihen vaikuttavien asioiden tutkiminen mielekästä ja hyödyllistä yleisen hyvinvoinnin näkökulmasta. Tiedettäessä kiintymyssuhdetyyliä yhteys parisuhdetyytyväisyyteen voisi se toimia myös yhtenä mahdollisena työskentelyn lähtökohtana pariterapiassa.

Mahdollista jatkotutkimusta aiheesta olisi mielenkiintoista toteuttaa erilaisista näkökulmista. Yksi mielekäs lähestymistapa olisi se, onko parisuhdetyytyväisyyden kannalta merkitystä sillä, että pariskunnan osapuolilla on joko sama tai eri kiintymyssuhdetyyli. Eri kiintymyssuhdetyylit parisuhteen sisällä voisivat merkittävästi vaikuttaa parisuhteen sisäiseen dynamiikkaan. Toinen lähestymistapa voisi olla tutkia kiintymyssuhdetraumojen vaikutusta aikuisiän parisuhteisiin yleisesti. Myös esimerkiksi kiintymyssuhdetyylin mahdollinen muuttuminen turvattomasta turvalliseen aikuisiän parisuhteessa olisi kiinnostava ilmiö tutkia, erityisesti hyvän ja turvallisen parisuhteen mahdollisen puskuroivan vaikutuksen vuoksi. Lisäksi jatkotutkimusta olisi kiinnostavaa toteuttaa myös pelkästään seksuaalivähemmistöistä koostuvalla otoksella, sillä tässä katsauksessa oli mukana tutkimuksia, joissa oli sekä seksuaalivähemmistöjä että heteroita.

Systemaattisen katsauksemme tulosten perusteella on todettavissa, että ahdistuneella ja välttelevällä kiintymyssuhdetyylillä on yhteys aikuisiän parisuhdetyytyväisyyteen. Parisuhdetyytyväisyyden keskeinen vaikutus yleiseen hyvinvointiin ja onnellisuuteen korostaa kiintymyssuhdetyyliä ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyden merkitystä. Lisätutkimusta erilaisilla otoksilla ja laajemmilla tutkimuskysymyksillä voitaisiin hyödyntää pariterapian kehittämisessä ja parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttavien tekijöiden laajemmassa ymmärtämisessä.

Liitteet

Liite 1

PsycArticles:

("relationship fulfillment" OR "relationship contentment" OR contentment OR fulfillment OR "relationship satisfaction" OR satisfaction OR happiness) AND (spouse* OR "intimate relationship*" OR "romantic relationship*" OR marriage OR dating OR couple* OR "romantic partnership*" OR "love relationship*") AND ("attachment theory" OR "attachment style*" OR "attachment securit*" OR "attachment pattern*" OR "avoidant attachment" OR "anxious attachment")

PubMed:

(contentment OR fulfillment OR "relationship satisfaction" OR satisfaction OR happiness) AND (spouse* OR "intimate relationship*" OR "romantic relationship*" OR marriage OR dating OR couple* OR "romantic partnership*" OR "love relationship*") AND ("attachment theory" OR "attachment style*" OR "attachment securit*" OR "attachment pattern*" OR "avoidant attachment" OR "anxious attachment")

PsycInfo:

("relationship fulfillment" OR "relationship contentment" OR contentment OR fulfillment OR "relationship satisfaction" OR satisfaction OR happiness) AND (spouse* OR "intimate relationship*" OR "romantic relationship*" OR marriage OR dating OR couple* OR "romantic partnership*" OR "love relationship*") AND ("attachment theory" OR "attachment style*" OR "attachment securit*" OR "attachment pattern*" OR "avoidant attachment" OR "anxious attachment")

Lähteet

- *Amani, R., Majzooobi, M. R., Jalilian, K., & Hadian Hamedani, K. (2025). The Relationship Between Attachment Styles and Marital Satisfaction: The Mediating Role of Positive Relational Behaviors. *American Journal of Family Therapy*, 53(2), 180–197.
<https://doi.org/10.1080/01926187.2024.2404879>
- Anders, S. L., & Tucker, J. S. (2000). Adult attachment style, interpersonal communication competence, and social support. *Personal Relationships*, 7(4), 379-389.
- Belous, C. K., & Wampler, R. S. (2016). Development of the gay and lesbian relationship satisfaction scale. *Journal of marital and Family Therapy*, 42(3), 451-465.
- Brennan, K. A., Clark, C. L., & Shaver, P. R. (1998). Self-report measurement of adult attachment: An integrative overview. *Attachment theory and close relationships*, 46(1), 70-100.
- Campbell, L., Simpson, J. A., Boldry, J., & Kashy, D. A. (2005). Perceptions of conflict and support in romantic relationships: the role of attachment anxiety. *Journal of personality and social psychology*, 88(3), 510.
- Candel, O. S., & Turluc, M. N. (2019). Insecure attachment and relationship satisfaction: A meta-analysis of actor and partner associations. *Personality and Individual Differences*, 147, 190-199.
- *Chiş, R., Ignat, S., Rad, D., & Macsinga, I. (2022). The Mediation Role of an Individual's and Couple's Psychological Factors, Including Parenting in the Prediction of Relational and Marital Satisfaction. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(17), Article 17. <https://doi.org/10.3390/ijerph191711011>
- Collins, N. L., & Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of personality and social psychology*, 58(4), 644.
- Diener, E., & Seligman, M. E. (2002). Very happy people. *Psychological science*, 13(1), 81-84.
- Fincham, F. D. & Beach S. R. H., (2018). Relationship satisfaction Teoksessa Vangelisti, A. L., & Perlman, D. (toim.). *The Cambridge handbook of personal relationships*. Cambridge University Press. (s. 579-594)
- Fincham, F. D., & Rogge, R. (2010). Understanding relationship quality: Theoretical challenges and new tools for assessment. *Journal of Family Theory & Review*, 2(4), 227-242.

- Fraley, R. C. (2019). Attachment in adulthood: Recent developments, emerging debates, and future directions. *Annual review of psychology*, 70(1), 401-422.
- Fraley, R. C., & Shaver, P. R. (2000). Adult romantic attachment: Theoretical developments, emerging controversies, and unanswered questions. *Review of general psychology*, 4(2), 132-154.
- Fraley, R. C., Waller, N. G., & Brennan, K. A. (2000). An item response theory analysis of self-report measures of adult attachment. *Journal of personality and social psychology*, 78(2), 350.
- Funk, J. L., & Rogge, R. D. (2007). Testing the ruler with item response theory: increasing precision of measurement for relationship satisfaction with the Couples Satisfaction Index. *Journal of family psychology*, 21(4), 572.
- *Gewirtz-Meydan, A., & Finzi-Dottan, R. (2021). Psychological Abuse as a Mediator Between Insecure Attachment Orientations and Relationship Satisfaction. *Family Relations*, 70(2), 498–513. <https://doi.org/10.1111/fare.12490>
- *Guzmán-González, M., Barrientos, J., Gómez, F., Meyer, I. H., Bahamondes, J., & Cárdenas, M. (2020). Romantic Attachment and Relationship Satisfaction in Gay Men and Lesbians in Chile. *Journal of Sex Research*, 57(8), 1026–1035. <https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1671949>
- Guzmán-González, M., Rivera-Ottenberger, D., Bassard, A., Spencer, R., & Lafontaine, M. F. (2018). The brief Spanish version of the Experiences in Close Relationships: A measure of romantic attachment. *Manuscript submitted for publication*.
- Haynes, S. N., Floyd, F. J., Lemsky, C., Rogers, E., Winemiller, D., Heilman, N., ... & Cardone, L. (1992). The Marital Satisfaction Questionnaire for Older Persons. *Psychological Assessment*, 4(4), 473.
- Hazan, C., & Shaver, P. (2017). Romantic love conceptualized as an attachment process. In *Interpersonal development* (pp. 283-296). Routledge.
- Hendrick, S. S. (1988). A generic measure of relationship satisfaction. *Journal of Marriage and the Family*, 93-98.
- *Kuncewicz, D., Kuncewicz, D., Mroziński, B., & Stawska, M. (2021). A combination of insecure attachment patterns in a relationship and its quality: The role of relationship length. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(2), 648–667. <https://doi.org/10.1177/0265407520969896>

- Lafontaine, M. F., Brassard, A., Lussier, Y., Valois, P., Shaver, P. R., & Johnson, S. M. (2015). Selecting the best items for a short-form of the Experiences in Close Relationships questionnaire. *European Journal of Psychological Assessment*.
- Locke, H. J., & Wallace, K. M. (1959). Short marital adjustment and prediction tests: Their reliability and validity. *Marriage and Family Living*, 21, 251–255.
- Londero-Santos, A., Natividade, J. C., & Féres-Carneiro, T. (2021). Do romantic relationships promote happiness? Relationships' characteristics as predictors of subjective well-being. *Interpersona: An International Journal on Personal Relationships*, 15(1), 3-19.
- *Mónaco, E., de la Barrera Marzal, U., & Montoya Castilla, I. (2022). *Are emotional competencies mediators between attachment and relationship satisfaction in young couples?*
<https://hdl.handle.net/10550/105133>
- *Mosley, M. A., & Parker, M. L. (2023). The phubbing problem: A dyadic exploration of the moderating role of partner phubbing on attachment and couple satisfaction. *Computers in Human Behavior*, 149, 107953. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2023.107953>
- Olson, D. H., Fournier, D. G., & Druckman, J. M. (1987). Counselor's manual for PREPARE/ENRICH. *Revised edition*. Minneapolis.
- Ouzzani M., Hammady H., Fedorowicz Z., & Elmagarmid A., Rayyan — a web and mobile app for systematic reviews. *Systematic Reviews* (2016) 5:210. [https://doi.org: 10.1186/s13643-016-0384-4](https://doi.org/10.1186/s13643-016-0384-4).
- *Patel. (ei pvm.). *Adult Romantic Attachment, Electronic Messaging, and Relationship Quality / Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*. Noudettu 25. helmikuuta 2025, osoitteesta <https://www.liebertpub-com.ezproxy.utu.fi/doi/full/10.1089/cyber.2021.0060>
- Patrick, H., Knee, C. R., Canevello, A., & Lonsbary, C. (2007). The role of need fulfillment in relationship functioning and well-being: a self-determination theory perspective. *Journal of personality and social psychology*, 92(3), 434.
- *Roels, R., & Janssen, E. (2022). Attachment Orientations, Sexual Behavior, and Relationship Satisfaction in Young, Mixed-Sex Couples: A Dyadic Approach. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 48(2), 147–166. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2021.1982799>
- Røysamb, E., Vittersø, J., & Tambs, K. (2014). The relationship satisfaction scale-psychometric properties.

- *Sisi, Q., Jinfeng, Z., Lili, W., & Jianxin, Z. (2021). Attachment Styles, Self-Esteem, Flexible Goal Adjustment, and Intimate Relationship Satisfaction in Women: A Moderated Mediation Model. *The Journal of Psychology, 155*(4), 426–440.
<https://doi.org/10.1080/00223980.2021.1896463>
- Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of personality and social psychology, 59*(5), 971.
- Spanier, G. B. (1976). Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality of marriage and similar dyads. *Journal of Marriage and the Family, 38*, 15–28.
- Soleimanian, A. (1994). Investigating effect of unreasonable thought on marital satisfaction. *Unpublished master's thesis]. Tehran University of Teacher Training.*
- *Sommantico, M., Iorio, I., Lacatena, M., & Parrello, S. (2021). Adult Attachment, Differentiation of Self, and Relationship Satisfaction in Lesbians and Gay Men. *Contemporary Family Therapy: An International Journal, 43*(2), 154–164. <https://doi.org/10.1007/s10591-020-09563-5>
- *Thargay, T., & Giri, V. N. (2024). Examining the Mediating Role of Attachment Styles Between Perceived Partner Responsiveness and Marital Satisfaction: Evidence from Sikkimese Couples. *Marriage & Family Review, 60*(8), 573–596.
<https://doi.org/10.1080/01494929.2024.2411516>
- *Thibodeau, J., & Bouchard, G. (2020). Attachment and Satisfaction at the Empty-Nest Stage: An Actor–Partner Interdependence Model. *Journal of Adult Development, 27*(3), 212–223.
<https://doi.org/10.1007/s10804-019-09341-0>
- *Trachtenberg-Ray, D., & Modesto, O. (2023). Attachment and Relationship Satisfaction Among Gay Men: The Mediating Role of Well-Being. *Sexuality Research and Social Policy, 20*(2), 453–464. <https://doi.org/10.1007/s13178-021-00634-2>
- Wei, M., Russell, D. W., Mallinckrodt, B., & Vogel, D. L. (2007). The Experiences in Close Relationship Scale (ECR)-short form: Reliability, validity, and factor structure. *Journal of personality assessment, 88*(2), 187-204.
- Zhang, X., Li, J., Xie, F., Chen, X., Xu, W., & Hudson, N. W. (2022). The relationship between adult attachment and mental health: A meta-analysis. *Journal of Personality and Social Psychology, 123*(5), 1089.